

Den københavnske Indkomstskat af 18. April 1910.

Af

Cordt Trap.

Efter et Arbejde, der rækker langt tilbage i Tiden, er det endelig lykkedes at bringe den københavnske Indkomstskat sikkert i Havn, men ikke uden en stærk Gnidningsmodstand mellem Rigsdagens to Ting, og Lovens Forhistorie er ikke uden Interesse.

Ifølge Lov af 19. Februar 1861 skulde den ny-indførte københavnske Indkomstskat være det bevægelige Element i Hovedstadens Skattesystem, dog saaledes, at der ikke maatte opkræves mere end 3 % i Skat. Foreløbig gav denne Grænse dog et vidt Spillerum for Skattepaaligningen, idet Maksimum først naaedes i 1880, altsaa omtrent 20 Aar efter Lovens Vedtagelse. Da Københavns Kommune nu havde god Brug for forøgede Indtægter, blev Skatteprocenten dog ikke senere nedsat, førend den ved den kommunale Skatte-
lov af 15. Maj 1903 fastsattes til $2\frac{1}{2}$ %. Til Gengæld opnaaede Københavns Kommune ved den nævnte Lov forskellige nye Indtægtskilder som Ejendomsskyld, Aktieselskabsbeskatning, Erhvervsskat, Tilskud fra Statskassen, der tilsammen gav mere end Erstatning

for den halve Procents Nædgang i Indkomstskatten. Ved Lov af 1. April 1909 om Foranstaltninger i Anledning af ekstraordinær Arbejdsløshed blev Skatteprocenten for Skatteaaret 19⁰⁹/₁₀ forhøjet til 2³/₄. Men Københavns Kommunes Udgifter har i de forløbne Aar af det 20de Aarhundrede været i rivende Vækst. De løbende Udgifter steg saaledes fra 1900 til 19⁰⁸/₀₉ fra 12,898000 til 28,877000 Kr., altsaa gennemsnitlig med godt 2 Mill. Kr. om Aaret. Ganske vist havde Hovedstaden i 1901 og 1902 indlemmet 3 Kommuner, og Folketallet var derved forøget en Del; men ogsaa det gennemsnitlige Udgiftsbeløb pr. Indbygger havde været i meget betydelig Stigning, fra 1900 til 19⁰⁸/₀₉ fra c. 36 til c. 64¹/₂ Kr. eller til næsten det dobbelte. Under disse Omstændigheder kunde Københavns Kommune ikke skaffe Ligevægt mellem Udgifter og Indtægter, skønt disse sidste af sig selv var i betydelig Opgang, og Kommunen ogsaa havde Fordel af den nye Skatteordning. I 1899 er Forholdet dette, at der paa Københavns Regnskab endnu er et Overskud paa et Par Hundrede Tusinde Kr.; men i 1900 slaar Vægtskaalen om, og i de følgende Aar er der stadig Underskud, der for Regnskabsaarene 1900 til 19⁰⁸/₀₉ summerer sig op til et samlet Beløb paa c. 8 Mill. Kr., som man har maattet afskrive paa Kommunens Kapitalformue. Og i de følgende Aar blev Afstanden mellem Indtægter og Udgifter stadig større. Saaledes opføres paa Budgettet for 19⁰⁹/₁₀ et Underskud paa 3,1, for 19¹⁰/₁₁ endog paa 4,1 Mill. Kr., og Underskuddet bliver sandsynligvis endnu betydeligere. Naturligvis maatte disse Forhold vække Bekymring hos dem, der bar Ansvar for Kommunens finansielle Ledelse.

Under Rigsdagsforhandlingerne om de nye Skatte-
love fremsatte Københavns Kommunalbestyrelse da
ogsaa for Lovgivningsmagten forskellige Ønsker med
Hensyn til den kommunale Beskatning, der navnlig gik
i Retning af større Bevægelsesfrihed og Indførelse af
Progression indenfor Indkomstskatten. Den kommu-
nale Skattelov af 15. Maj 1903 tog dog intet Hensyn
hertil. Imidlertid krævede Kommunens finansielle For-
hold stadig forøgede Indtægter, og i Januar Maaned
1906 erklærede Regeringen sig villig til at forhandle
om Skattespørgsmaalet med Kommunalbestyrelsen.
Magistraten lod derefter gennem Skattedirektøren ud-
arbejde tvende Lovforslag: ¹⁾ om en kommunal Ind-
komst- og Formueskat og ²⁾ om en ændret Beskatning
af de faste Ejendomme, herunder Indførelsen af en
Grundværdistigningsskat. Det nye ved det førstnævnte
Forslag i Forhold til den bestaaende Lov var navnlig,
at der til Indkomstskatten var knyttet en Formueskat,
at Progressionsprincippet var bragt til Anvendelse paa
disse Skatter, for Indkomstskattens Vedkommende
efter det saakaldte Rateprincip, hvorhos man havde
givet Skattelempelser for Familier, der havde Børn at
forsørge; endelig var der givet Kommunalbestyrelsen
Ret til, efter nærmere bestemte Regler, at forhøje
Indkomst- og Formueskattens Grundbeløb efter Kom-
munens Behov. Disse Forslag blev i alt væsentligt
tiltraadte af den samlede Kommunalbestyrelse og over-
sendte til Indenrigsministeriet. Regeringen skød dog
Spørgsmaalet om en Reform af Ejendomsskatterne til-
side — bl. a. havde en Kommission Grundværdistig-
ningsskatten til Undersøgelse — men fremsatte i Efter-
aaret 1908 i Folketinget Kommunalbestyrelsens Forslag

til en Indkomst- og Formueskat med nogle Ændringer. Den betydningsfuldeste af disse var, at man havde udeladt Magistratens Forslag om de selvskrevne Vælgere, hvilket gik ud paa, at Personer, der ikke havde 800 Kr. i aarlig Indtægt, skulde kunne sætte sig selv i Indkomstskat og ved at betale den (2—4 Kr. aarlig) opnaa Valgret. Det drejede sig her om et Forsøg paa at løse Spørgsmaalet om en Udvidelse af den kommunale Valgret til de helt ubemidlede Befolkningslag paa en Maade, der var praktisk udførlig og ikke kostede for mange Penge. Desuden vedtog Folketinget nogle ikke helt ubetydelige Ændringer i Skatteskalaen og indsatte en Bestemmelse om, at den skatteansatte Indtægt for ugifte Personer, der ikke har Børn at forsørge, forhøjes med 15 %, hvorved der paaregnedes en Merindtægt paa c. 160000 Kr.

Medens Folketinget havde faret med Lempe ligeoverfor Kommunalbestyrelsens Forslag til en københavnsk Indkomst- og Formueskat, blev dette af Landstinget underkastet stærkt indgribende Forandringer. De betydeligste af disse var Progressionsskalaens radikale Forandring, Indsættelse af andre Regler angaaende Skattegrundbeløbets Forhøjelse samt Formueskattens Udeladelse.

Den af Landstinget vedtagne Skatteskala er angivet øverst Side 351 (Tabel a). Indtægter paa under 800 Kr. er ligesom tidligere fritagne for Skat.

I omstaaende Tabel b anføres nogle Eksempler paa Skattens Højde for forskellige Indtægter, dels efter de tidligere gældende Regler, dels efter Folketingets og Landstingets Affattelse af Loven. Eksemplerne angiver Skattens Højde uden Hensyn til Børnefradragene.

Tabel a.

Af Skatteindtægter under 800 Kr. svares				1 %	af	af
					indtil	Resten
	800 til	1000 —	—	1,1 %	600 Kr.,	1,4 %
Fra	1000 -	2000 —	—	1,4 %	800 —	2,6 %
—	2000 -	6000 —	—	2,4 %	1000 —	3,4 %
—	6000 -	10000 —	—	3,2 %	2000 —	3,6 %
—	10000 -	20000 —	—	3,4 %	6000 —	3,7 %
—	20000 -	40000 —	—	3,7 %	10000 —	4 %
—	40000 -	100000 —	—	4 %	20000 —	4,3 %
—	100000 -	200000 —	—	4,6 %	40000 —	5 %
—	200000 -	—	—	5 %	100000 —	5,4 %
					200000 —	6 %

Tabel b.

Indtægt Kr.	Skat efter 2½ %	Skat efter 2¾ %	Efter Folketingets Forslag	Efter Landstingets Forslag
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
800	5. 00	5. 50	4. 80	8. 80
900	5. 00	5. 50	7. 20	11. 40
1000	10. 00	11. 00	9. 60	14. 00
1100	10. 00	11. 00	12. 00	17. 40
1200	15. 00	16. 50	14. 40	20. 80
1400	22. 50	24. 75	19. 80	27. 60
1600	30. 00	33. 00	25. 20	34. 40
1800	37. 50	41. 25	30. 60	41. 20
2000	45. 00	49. 50	36. 00	48. 00
2200	52. 50	57. 75	42. 40	55. 20
2400	60. 00	66. 00	48. 80	62. 40
2600	65. 00	71. 50	55. 20	69. 60
3000	75. 00	82. 50	68. 00	84. 00
5000	125. 00	137. 50	135. 00	156. 00
6000	150. 00	165. 00	170. 00	192. 00
10000	250. 00	275. 00	320. 00	340. 00
20000	500. 00	550. 00	720. 00	740. 00
100000	2500. 00	2750. 00	4600. 00	4600. 00
400000	10000. 00	11000. 00	21400. 00	22000. 00

Medens Forholdet efter det af Folketinget vedtagne Forslag i det hele var dette, at Personer med Ind-

tægter paa indtil 5000 Kr. opnaaede Skattenedsættelse (i Forhold til $2\frac{3}{4}\%$ Skat), der for visse smaa Mellemindtægter endog kunde være betydelig (se foranstaaende Tabel b), vil den af Landstinget vedtagne Skatteskala bevirke, at Indkomstskatten bliver forhøjet over hele Linien, forsaavidt angaar Personer, der ikke har Ret til Skattenedsættelse paa Grund af uforsørgede Børn (hvorom senere).

Skatteskalaens Indretning staar imidlertid i meget nøje indre Forbindelse med de Regler, der ordner Fastsættelsen af Skattens Højde i de enkelte Aar. Folketingets Forslag gik her ud paa, at det ved Kommunens aarlige Budgetter skulde fastsættes, hvorvidt Indkomst- og Formueskatten bliver at opkræve med Grundbeløbet eller om dette skulde forholdsmæssigt nedsættes eller forhøjes. Førte dette til, at Indkomstskatten (og Formueskatten) i et Aar maatte opkræves med større Beløb end Gennemsnittet for de 3 sidste Aar med Tillæg af en Femtedel, krævedes der Indenrigsministeriets Samtykke. Nægtedes dette, maatte Sagen indankes for de kommunale Vælgeres Domstol.

Landstinget frygtede imidlertid for, at man med de nævnte Regler hurtigt vilde komme op paa svimlende Skattebeløb og indsatte i Stedet herfor i Loven den Bestemmelse, at saafremt Indkomstskatten i et kommende Finansaar foresloges sat højere end Lovens Grundbeløb med Tillæg af en Femtedel, skulde der altid udskrives nye Valg til Borgerrepræsentationen, og den derefter vedtagne Skatteprocent maatte da ikke forhøjes i den tilbageværende Del af den ordinære Valgperiode. Hovedbetydningen af disse Regler er dels, at Indenrigsministeriet i denne Sammenhæng er gaet helt ud

af Spillet, dels at man i Fremtiden aldrig kan opkræve højere Skat end Grundbeløbet med Tillæg af en Femtedel, uden at Sagen har været forelagt for de kommunale Vælgere. Dette gælder, selv om man senere til Regelmæssighed kommer op paa en højere Skat end den nysnævnte. Denne efter sin Ordlyd noget strenge Regel vil dog næppe volde større Bryderi. Thi da man efter al Sandsynlighed hurtigt vil komme op over den forholdsvis lave Skatteprocent, som betegnes ved Grundbeløbet + en Femtedel, og da Københavns Kommune, under Presset af de stadig voksende Krav, temmelig sikkert — i alle Tilfælde i en nær Fremtid — ikke vil kunne undvære nogen af de Indtægter, Kommunen engang har erhvervet sig, vil det Spørgsmaal, som Vælgerne skal stemme om ved en ny Valgperiodes Begyndelse, næppe blive, om Indkomstskatten kan nedsættes, men snarere om en Skatteforhøjelse bliver nødvendig. Landstingets Regler er forsaavidt rummeligere end Folketingets, som de ikke foreskriver noget Maksimum for Skattens Højde, forudsat at denne billiges af de kommunale Vælgere. Disses Flertal raader i Virkeligheden helt enevældig over, hvor meget Grundbeløbet skal sættes i Vejret. Byder Landstingsforslaget saaledes ikke paa Forhaand noget ved en bestemt Maksimumsgrænse angivet fast Skatteværn, ligger der derimod en Betyggelse mod stærkt stigende Udgifter i de Forandringer, som det nævnte Ting har indført i Skatteskalaen og som derved har faaet en Betydning, der rækker langt ud over Øjeblikket.

Man plejer at fremhæve som en Fordel ved Indkomstskatten, t. Eks. i Sammenligning med Forbrugs-skatteerne, at den føles stærkere af Befolkningen og

ved det Modtryk, som denne øver, fremtvinger større Sparsommelighed i den offentlige Husholdning. Dette Ræsonnement har dog kun sin Rigtighed, naar en Skatteforhøjelse mærkes nogenlunde stærkt netop af de Befolkningskredse, der sidder inde med Magten til at bestemme Skattens Højde, i dette Tilfælde de kommunale Vælgeres Flertal. Kun paa den Maade kan der skabes en naturlig Ligevægt mellem de Interesser, der tilstræber sociale Fremskridt paa Bekostning af høje Skatter, og dem, der søger at holde Udgifterne nede. Det er to forskellige Samfundsopfattelser, som her tørner sammen. Fra demokratisk Side er man tilbøjelig til at ræsonnere saaledes: Hvis vi ikke fra vor Side gaar paa med vore Krav om sociale Fremskridt uden smaaligt Hensyn til Omkostningerne, opnaar vi intet. Lykkes det os derimod først at gennemføre Kravene, bliver man senere nødt til at give os de nødvendige Skatter, hvormed Udgifterne kan dækkes. Til et vist Punkt har denne Betragtningssmaade sin Berettigelse. Men ser man hen til den uhyre Stigning i de offentlige Udgifter, Statens og navnlig Kommunernes, et Træk, som iøvrigt mer eller mindre genfindes i alle Lande, maa man være klar over, at en saadan Udgiftsstigning ikke kan fortsættes i det uendelige, fordi det bliver vanskeligere og vanskeligere at tilvejebringe de dertil svarende Indtægter, saaledes at Underskuddet derfor maa dækkes ved Gæld. I nogle Lande kan man rigtignok trøste sig med, at det er Nationen selv, som erhverver de nyudstedte offentlige Obligationer, saaledes at Renterne bliver i Landet. Dette gælder t. Eks. navnlig om Frankrig, hvor Folkets Opsparingsevne er saa stor, at Landet ikke alene er i Stand til at optage det

forøgede Udbud af egne Værdipapirer, men ogsaa til i brede Baner at forsyne Udlandet med Laan. En saadan Trøst har vi ikke at støtte os til. Vore offentlige Obligationer gaar tværtimod for Størstedelen til Udlandet, og denne Bevægelse er af forholdsvis ny Dato. I 1872 var der for 157 Millioner Kroner mere af fremmede Obligationer her i Landet end af danske Obligationer paa fremmede Hænder. I 1891 er Overskuddet gaaet ned til 8 Millioner Kroner, i 1899 har det forvandlet sig til et Underskud paa 223 Millioner, der i 1907 er steget til 526 Millioner. Tager man yderligere Hensyn til den løse Gæld, er Forholdet dette, at der fra 1899 til 1907 var en Gældsforøgelse for hele Nationen paa op imod 50 Millioner Kroner om Aaret. — Det er ikke saa meget Gældens Størrelse som Bevægelsens Retning og Styrke, der kan give Anledning til Bekymring. I alle Samfundsklasser lever man over Evne, og det er yderst sjældent herhjemme at træffe det Fænomen, som endnu i Frankrig er saa almindeligt, at en Mand, efter at have arbejdet sig op til Velstand, bevarer sit tarvelige Levesæt. Det danske Samfund har dog tidligere redet værre Storme af. Efter Statsbankerotten af 1813 var vi en fattig Nation — hvad vi nu langt fra er — men dengang arbejdede vi os frem til jævn Velstand, rigtignok kun derved, at en udpræget Sparsommelighedssans gennemtrængte hele Samfundet fra de højeste til de laveste. Skal den økonomiske Ligevægt atter oprettes, maa noget af den gamle danske Sparsommelighed kaldes tillive igen. Det drejer sig her om en national Opgave, en af de vigtigste vi i Øjeblikket har, ganske vist ikke af dem, der er i Stand til at fremkalde større Begejst-

ring, men derfor ikke mindre nødvendig; thi med en utilstrækkelig Kapitaldannelse vil vi ikke alene blive mere og mere afhængige af Udlandet og maa afstaa en Del af vort aarlige Overskud til dette; men Kapitalmangelen vil lægge sig lammende over al økonomisk Foretagsomhed, og i det lange Løb vil det gaa ud over alle, mest over de ubemidlede Klasser. Men skal et godt Resultat opnaas, maa Staten og Kommunerne gaa i Spidsen med et godt Eksempel. De af Landstinget foretagne Forandringer i den københavnske Skatteskala vil utvivlsomt støtte Bestræbelserne for at gennemføre en større Sparsommelighed i Kommunens Husholdning, fordi Indehaverne af de smaa og mellemstore Indtægter, hos hvem det kommunalpolitiske Tyngdepunkt hviler, bliver stærkere økonomisk interesserede i at holde igen paa Udgifterne, og dette kan jo kun være af det gode. Forholdet bliver da dette, at man overlader det kommunale Vælgerflertal fuld Raadighed over Indkomstkattens Højde, men samtidig lader Smaaandtægterne betale en Del af Svien, naar Udgifterne gaar rask i Vejret. Om Landstinget har delt paa rette Maade mellem dette praktiske Hensyn og Kravet om en retfærdig Skattefordeling, der finder sit Udtryk i Progressionen, derom kan der altid tvistes, og det beror jo til syvende og sidst paa et Skøn. Progressionen er efter Landstingets Forslag betydelig, navnlig naar der tages Hensyn til, at det er første Gang dette Princip anvendes indenfor den københavnske Indkomstskat. Dette forhindrer ikke, at Skatteforhøjelsen i nogle Tilfælde kan virke ret haardt (se her Tabel b). For en Del er dette dog en nødvendig Følge af Ufuldkommenheder ved det tidligere bestaa-

ende Beskatningssystem, hvor Skatteprocenten svingede meget stærkt paa Grund af det dengang anvendte Degressionsprincip i Forbindelse med, at den skattepligtige Indtægtsenhed udgjorde fulde 200 Kr. Gaar man over til et Skattesystem med en rationelt ordnet Progression, maa der nødvendigvis fremkomme en uregelmæssig Stigning for Indtægter af forskellig Størrelse. Muligvis kunde det have været rigtigt i den nye Indkomstskat at fastsætte en lidt lavere Skatteprocent for Indtægterne fra 800—1200 Kroner, hvorved nogle af de største Spring i Skattens Højde vilde være undgaaede.

Ved Bedømmelsen af Skatteforskydningen for de enkelte Indtægtsgrupper spiller imidlertid Børnefradragene, der navnlig kommer de smaa Indtægter til Gode, en betydelig Rolle. Skatteydere, der har Børn under 15 Aar at forsørge, har nemlig Ret til at fordre den skattepligtige Indtægt nedsat med 100 Kr. for hvert Barn. Skattefradraget vil t. Eks. bevirke, at naar en Familiefader med 800 Kr. i Aarsindtægt har 2 Børn, vil han i Stedet for 8 Kr. 80 Øre komme til at betale 6 Kr. Skattetillægget udgør da kun 50 Øre. Har han 3 Børn, sker der endda en lille Nedsættelse. Er Aarsindtægten 900 Kr., er Forholdet noget mindre gunstigt; men det ligger i, at 900 Kr. før betalte det samme som 800 Kr. Naar den nævnte Skattelempelse særlig kommer de smaa Indtægter til Gode, forklares det ved, at Fradraget pr. Barn i den skattepligtige Indtægt her udgør en forholdsvis stor Del af Familiens samlede Indtægt. Dertil kommer, at Børnetallet gennemgaaende er større i ubemidlede end i de bedre stillede Familier. Ved den nævnte Fradragetsret maa dog den skattepligtige Indtægt ikke bringes ned under 400 Kroner.

Denne Regel kan i nogle Tilfælde (naar Børnetallet er over 4), virke ubilligt overfor de allerlaveste i Forhold til de lidt højere Indtægter, en Uregelmæssighed, der ikke vilde gøre sig gældende, hvis Reglen lød paa, at Fradragsretten begrænses til et vist Antal (t. Eks. 4) Børn. Indtægter paa 5000 Kroner eller derover var efter Kommunalbestyrelsens Forslag udelukkede fra denne Fradragsret, men den nævnte Begrænsning har Landstinget ladet bortfalde. Det samme gælder om den af Folketinget indsatte Bestemmelse, at enlige Personer skal betale et Skattetillæg paa 15 %. Der synes ogsaa at være taget tilstrækkeligt Hensyn til personlige Forhold ved Børnefradragene. Enlige Personer er ofte ikke bedre stillede end Ægtepar uden Børn, og privat stilles der hyppigt store Krav til dem.

Med Magistratsforslaget som Forbillede er Progressionen i Landstingets Skatteskala bygget paa Rateprincippet, hvorved den ved en vis Indtægtsgrænse indtrædende højere Skatteprocent kun finder Anvendelse paa det overskydende Beløb. Da samtidig den skattepligtige Indtægtsenhed er nedsat fra 200 til 50 Kroner, har man opnaaet en meget jævnt fremadskridende Progression, der undgaar alle pludselige Spring i Skattens Højde og staar i behagelig Modsætning til de betydelige Svingninger i Skatteprocenten, der gjorde sig gældende under den gamle københavnske Indkomstskat.

Den tredje og betydningsfulde Forandring, som Landstinget eller rettere sagt dettes Flertal har foretaget i det af Folketinget vedtagne Lovforslag, er Udstemningen af Formueskatten. Københavns Kommunalbestyrelse havde her foreslaet og Folketinget bil-

liget, at der svaredes 0,3 p. m. af indtil 100000 Kr. og 0,6 p. m. af det overskydende Beløb. Personer, der ikke betaler Indkomstskat, skulde ogsaa være fri for at betale Skat af Formue, naar denne ikke udgjorde mere end 20000 Kr. Landstingsflertallet begrundet bl. a. sin Forkastelse af Formueskatten med, at det er vanskeligt med Bestemthed at opgive Formuens Størrelse, at en Formueskat forfølger de samme Formaal som en Progression i Indkomstskatten, og at en kommunal Formueskat, dens Rigtighed forudsat, i alle Tilfælde ikke burde være særlig for en enkelt Kommune, men ordnes paa ensartet Maade for hele Landet. Dertil kommer det praktiske Hensyn, at naar en kommunal Formueskat indføres samtidig med en ret stærk Progression i Indkomstskatten, vil den bevirke en saa brat Stigning i Skatten for de højeste Indtægter, at man maatte befrygte, at de største Skatteydere i betydeligt Antal vilde søge Bopæl udenfor Hovedstaden og derved unddrage denne ikke alene deres Skatteydelse, men ogsaa store Indtægter for Byens Borgere.

De her nævnte Indvendinger mod den kommunale Formueskat kan jeg dog ikke tiltræde, navnlig ikke, at en Progression i Henseende til Indkomstskatten skulde gøre Formueskatten overflødig. Progressionen og Formueskatten beror paa to helt forskellige Principper. Den første er berettiget, fordi de store Indtægter har en forholdsvis større Skatteevne end de smaa, Formueskatten, fordi Indtægten er mere værdifuld, naar den skrives sig fra Formue end naar den skyldes personlig Virksomhed. Medens Fastsættelsen af Progressionens Højde i en ny Lov til en vis Grad maa bero paa et Skøn, hvorved Hensyn bl. a. bør

tages til den hidtil gældende Lovgivning paa dette Punkt og til den Styrke, hvormed den offentlige Mening kræver en Progression, er Indførelsen af en Formueskat derimod en simpel Retfærdighedshandling mod de personlige Indtægter, som uden den bliver forfordelte. Progressionen kan t. Eks. ikke afhjælpe det uretfærdige deri, at en helt uformuende Embedsmand eller Handelsmedhjælper med 4000 Kroner i Aarsindtægt skal erlægge samme Skat som en Kapitalist, der ejer 100000 Kroner og som kan forøge sin Aarsindtægt ved at tage op af sin Kapital og som desuden kan gøre sin Arbejdsevne frugtbringende. En kommunal Beskatning af Formuemomentet vilde ej heller være noget særligt for Hovedstaden, eftersom der i Skattevedtægten for Kommuner udenfor København kan fastsættes et Skatte-tillæg paa 50 % for Indtægter, der skriver sig fra Kapital, Tiende m. m., og af 35 %, naar Indtægten hidrører fra fast Ejendom. En ensartet Formuebeskatning for Hovedstaden og Landets øvrige Kommuner kan vanskeligt tænkes gennemført, saalænge man vil indrømme de sidste en vis Selvbestemmelsesret overfor den personlige Skat. At en haardhændet kommunal Skattepolitik kan bevirke, at de velhavende Befolkningsklasser bosætter sig udenfor Byen, er sandt, men Faren bliver dog noget mindre, fordi Nabokommunerne efterhaanden nødes til at forøge Skattebyrden meget betydeligt. Ved Bedømmelsen af dette Spørgsmaal maa det ogsaa have sig for Øje, at det er af stor Betydning for Københavns Kommune at faa en hurtig Indtægtsforøgelse, for saa vidt muligt at skaane Kommunens Kapitalstatus, der har maattet lide saa meget under den faste Skatteprocent. Følgen af Formue-

skattens Forkastelse vil sandsynligvis blive en hurtigere Forøgelse af Indkomstskattens Grundbeløb, hvorved alle skattepligtige Indtægter kommer til at bære en Byrde, der burde have hvilet paa Formuen.

Det var saaledes betydningsfulde Meningsuoverensstemmelser, der bestod mellem Folketinget og Landstinget med Hensyn til den københavnske Indkomstskat. Imidlertid betød hvert Aar, der tilbragtes under den gamle Skatteordning, et Tab, som maatte tælles i Millioner af Kroner, og Københavns Kommunes Underskud var voksende. Denne Tilstand var i Længden uholdbar, og de Interesser, der stræbte henimod en Løsning af Skattespørgsmaalet, blev stærkere for hver Dag der gik. Dette fandt bl. a. sit Udtryk i, at den af Landstinget foretagne Forandring af Skatteskalaen fandt Tilslutning fra alle Sider i Tinget, og da Landstingsforslaget kom over i Folketinget, vilde ingen bære Ansvar for Lovens Forkastelse. Folketinget vedtog da Landstingets Forslag, der under 18. April 1910 ophøjedes til Lov. Selv uden Formueskatten betyder den nye københavnske Indkomstskat overordentlig betydelige Fremskridt i Forhold til den tidligere gældende Ordning ved Indførelsen af et rationelt Progressionsprincip, ved Børnefradragene og ved den større Bevægelighed, der paa Skatteomraadet er indrømmet Københavns Kommune.

Det kan have Interesse at kaste et Blik paa, hvad Forslagets Gennemførelse finansielt set betyder. Kommunalbestyrelsens Forslag til en københavnsk Indkomstskat vilde efter de daværende Beregninger (i Forhold til $2\frac{1}{2}$ % Skat) have medført en Indtægtsfremgang paa 230000 Kroner, som ved Regeringens

Skatteskala vilde blive forøget til c. 550000 Kroner og ved Landstingets til c. 1,100000 Kroner. Fordeler man Skatteforøgelsen paa Grupper efter Indtægternes Størrelse, antages det, efter Oplysninger meddelte mig af Københavns Skattedirektorat, at c. 225000 Kroner vil falde paa Indtægter paa indtil 2000 Kr., 125000 Kr. paa Gruppen fra 2000 indtil 6000 Kr., og 750000 Kr. paa Indtægterne paa 6000 Kr. eller derover. De nævnte Tal knytter sig til Finansaaret 19⁰⁹/₁₀. Efter Resultaterne af Skatteligningen for indeværende Aar (19¹⁰/₁₁) stiller det finansielle Resultat sig sandsynligvis noget gunstigere end foranstaaende Resultat udviser. Det antages, at Paaligningen af Grundbeløbet mindst vil give en Merindtægt paa c. 1¹/₄ Millioner Kroner. Hvis man hertil lægger den Femtedel af Grundbeløbet, som kan opkræves uden at Vælgerne behøver at spørges, vilde man naa op paa et Merudbytte paa mindst 2¹/₂ Millioner Kroner. Havde man vedtaget Formueskatten, der var beregnet at ville indbringe c. 420000 Kr., vilde man have en Merindtægt paa det kommunale Budget paa omkring 3 Millioner Kroner og altsaa være et godt Stykke paa Vej til Dækning af Udgifterne, rigtignok under den meget vigtige Forudsætning, at der for Fremtiden lægges en kraftig Bremse paa Udgifternes yderligere Stigning.
